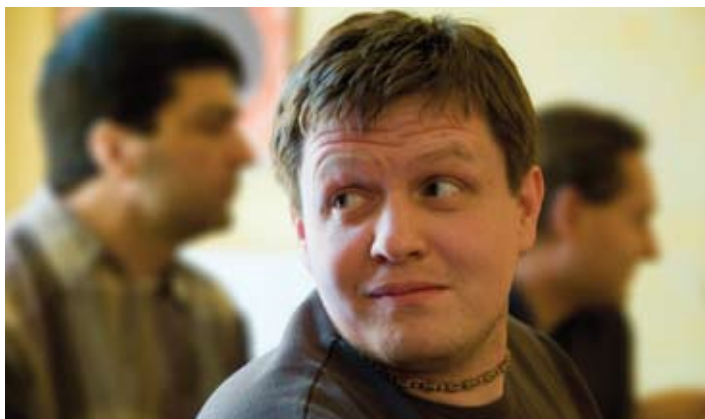

Hnutí DUHA

Výroční zpráva 2007

V roce 2007 jsme oslavili osmnáctiny – a naše dlouholetá práce opět přinesla konkrétní výsledky. Hnutí DUHA patří k respektovaným, silným a dobře informovaným partnerům v ekologické debatě.

I díky tomu se nám podařily dva velké průlomy. V létě skončilo několikaměsíční vyjednávání o plánu postupného ozdravení českých lesů. Dohoda mezi státními lesy, soukromými vlastníky, myslivci, Hnutím DUHA, vědci i dřevaři doposud nemá obdoby. Koncem roku ministr životního prostředí oznámil, že předloží v parlamentu zákon, který domácnostem usnadní třídění odpadu a podpoří recyklaci. Vychází přitom z našich návrhů. Tohoto úspěchu bychom ale nedosáhli, kdyby nebylo tisíců lidí, kteří odeslali ministrovi korespondenční lístek s podporou naší práce.

Pokročili jsme také v dalších oblastech: podpoře zelené energie pro domácnosti, pomoci obcím postiženým plány na rozšiřování uhelných dolů, potírání pytláků, kteří stílí vzácné rysy...

Práce Hnutí DUHA má úspěch proto, že nabízí praktická a pracovná řešení. Politikům a úředníkům navrhujeme, co je potřeba změnit v zákonech. Domácnostem pomáháme s tříděním odpadu, výběrem zdravých biopotravin v obchodech nebo vylepšováním energetické efektivity. Neříkáme pouze, co je (zatím) špatně, ale také inspirujeme. S pomocí tisíců přispěvatelů – Přátel Hnutí DUHA – proto můžeme úspěšně spolupracovat s poslanci, starosty, ministerstvy, novináři a mnoha dalšími lidmi, kteří se na nás obrací pro radu či pomoc. Tohoto úspěchu bychom ale nedosáhli, nebýt podpory tisíců lidí.

Vedení Hnutí DUHA jsem převzal v dubnu 2007. Moji předchůdci vybudovali silnou a úspěšnou ekologickou organizaci s výborným týmem odborníků. Pokračovat v rozjeté práci je pro mne velká výzva a zároveň závazek. Výroční zpráva, kterou právě otvíráte, snad ukazuje, že se nám to daří.

Petr Machálek
ředitel Hnutí DUHA

4,5 miliardy

korun ročně z eurofondů půjde do lepší recyklace, zelené energie, zateplování domů.... Hnutí DUHA navrhlo a prosadilo takové změny v programech, které zajistí lepší výsledky za stejné peníze.

1,1 milionu

členů nebo pravidelných přispěvatelů mají Hnutí DUHA a jeho partnerské organizace v Evropě.

Skoro čtvrt milionu

stromů místních druhů – listnáčů a jedlí – mají na kontě za devět let historie naše dobrovolnické Týdny pro les.

50 000

korun odměny vypsalo Hnutí DUHA a Českomoravská myslivecká jednota za informace, jež povedou k dopadení jednoho z pytláků, kteří střílí vzácné rysy.

Přes 16 000

pracovních míst v nových odvětvích vzniklo v Ústeckém kraji za posledních osm let díky investičním pobídkám agentury CzechInvest. Analýza Hnutí DUHA připomněla, že jde o bezmála čtyřnásobek všech zaměstnanců Mostecké uhelné.

3135

lidí se přihlásilo k odebírání Duhovek – stručného emailového čtrnáctideníku Hnutí DUHA, který přináší aktuální zprávy o naší práci i zelené rady do domácnosti.

2500

lidí dorazilo na den otevřených dveří na větrných elektrárnách, který jsme organizovali společně s jejich provozovateli.

2430

hektarů pražských lesů přešlo na mezinárodní pravidla zdravého hospodaření Forest Stewardship Council. Hnutí DUHA pomohlo jejich zavedení v České republice.

62%

biopotravin v českých obchodech v roce 2007 pocházelo ze zahraničí. Průzkum Hnutí DUHA zjistil, že třeba řetězec Plus dováží čtyři pětiny svého bioprodeje.

Šestnáctý

ročník uzavřel náš časopis Sedmá generace. Přinesl netradiční témata, jako například ekoterorismus a vztah křesťanství k ekologii. Publikoval také exkluzivní rozhovor s filozofem Václavem Bělohradským.

O třetinu

se v roce 2007 zvýšil počet pravidelných přispěvatelů Hnutí DUHA.

V recyklaci a možnostech třídění odpadu Česká republika pokulhává daleko za evropskými sousedy. Hnutí DUHA se do věci vložilo. Pracujeme s radnicemi, které chtějí své nakládání s odpady vylepšit. Pomáháme jim přebírat úspěšné a vyzkoušené postupy. V roce 2007 jsme začali pro takzvané Recyklační obce vydávat speciální zpravodaj a pro starosty jsme uspořádali několik exkurzí na inspirační místa u nás i v zahraničí. Lepší recyklační služby prosazujeme také jinde. Brněnský primátor se souhlasným přikývnutím převzal naše doporučení na snadnější třídění, které v petici podpořily tisíce místních občanů.

Pomáháme rovněž starostům, kteří se chtějí pustit do výroby zelené energie v malém. Vydali jsme brožurku, jež mapuje úspěšné projekty – výtopnu na biomasu v Třebíči, solární elektrárnu v podhůří Šumavy nebo topení kalem z otrokovické čističky odpadních vod. Inspiruje a zároveň radí, jak na to. Čistá energetika je skvělá příležitost pro obce a městečka. Sníží místní znečištění a peníze za teplo či elektřinu zůstanou doma, místo aby otekly do velkých společností.

PŘÍRODA PRO LIDI

Ministr životního prostředí potvrdil, že na Šumavě budou i nadále platit světová pravidla pro národní parky. V nejpřísněji chráněných zónách tedy dřevo zůstane nevytěžené – jak doporučovalo Hnutí DUHA. Ale vládní verdikt nestačí. Národní park slouží lidem. Naši vyškolení dobrovolníci proto celé léto vysvětlovali návštěvníkům Šumavy, proč je potřeba chránit přirozené proměny pralesních ekosystémů. Dobrá zpráva: podle rozsáhlé ankety, které se

zúčastnily tisíce lidí, drtivá většina turistů ochranu horské divočiny podporuje.

Přelom června a července 2007 patřil nevšednímu táboru pro všechny milovníky přírody, kteří chtěli přiložit ruku k ochraně šumavského kraje pralesů, ledovcových jezer a blat. Účastníci pomáhali kosit mokřadní louky a oživovat rašeliniště. Rozvezli také tisíce naučných letáků a brožurek do hotelů a penzionů. Turistům a místním jsme nabídli odborné přednášky i besedy se zajímavými osobnostmi.

Už podeváté jsme uspořádali v Jeseníkách, Beskydech, na Svitavsku a jinde týdenní pracovní pobyty v lesích pro dobrovolníky. K více než dvěma stům tisícům stromků, jež vysázeli v minulých letech, tentokrát přibylo na dvacet tisíc dalších mladých buků a jedlíček. Také jsme svolali mnoho českých milovníků tatranské přírody, kteří chtěli pomoci našim kolegům na Slovensku. Dřevaři zde totiž ilegálně vyváželi vyvrácené kmeny z národního parku.

ŽIVÁ MĚSTA

Naše místní skupiny v Brně či České Lípě prosazují lepší a bezpečnější podmínky pro městské cyklisty. Stovky lidí, kteří chtějí dojíždět za povinnostmi na kole, poslaly místním politikům jasný vzkaz na hromadných cyklojždách.

Už potřetí jsme okořenili brněnské kulturní dění festivalem ekologických dokumentů EkoBiograf. K vidění bylo na pětaticet snímků. Nebývalý zájem zaznamenala hlavně diskuse se špičkovými politiky o přístupu vlády i opozice ke globálním změnám podnebí. Část zájemců se ani nedostala do sálu. Ochutnávku filmů i další besedy a přednášky jsme přivezli také na letní hudební festivaly.

V neposlední řadě jsme oblékli do nového naše internetové stránky www.hnutiduha.cz. Návštěvníci na nich najdou ohromné množství informací o problémech životního prostředí v České republice a rady, jak chránit přírodu a žít zdravěji.

5

„Po mnoha podobných akcích začala už i brněnská radnice navrhopvat místa, kam se bezpečně vlezou také cyklisté a bruslaři.“

Monika Kučerová, dobrovolnice na cyklojždách

„Chci pomáhat ochraně prostředí, ve kterém žiji, ale sama na to nemám dost času. Proto podporuji Hnutí DUHA, o kterém vím, že se svěřenými penězi dobře naloží.“

Vladimíra Světlíková, dárkyně

„Tajný“ recept Hnutí DUHA? Ano, existuje. Zásadně jen neříkáme, v čem je problém, ale také, jak jej řešit. Naše průlomové studie mění uvažování úředníků i politiků. V roce 2005 jsme přišli s plánem lepší recyklace – a po dvou letech ministr anoncoval, že do potřebných změn v zákoně jde. Věříme, že zanedlouho budou mít podobné výsledky také některé iniciativy roku 2007.

Několik let práce severočeských obcí a jejich obyvatel, Hnutí DUHA a jiných organizací má výsledek: plány na další rozšiřování těžby uhlí na Mostecku už skoro úplně padly. Odmítla je vláda, nepodpoří je opozice. Krajské zastupitelstvo koncem roku 2007 potvrdilo, že respektuje ochranu zbyvajících obcí před rypadly. ČEZ poté ohlásil, že sporný důl nehodlá kupovat, tedy za sebe projekt vzdává, a Mostecká uhelná skončila s marnými pokusy vykoupit od místních lidí jejich domy.

Ústecký kraj potřebuje také budoucnost. V září jsme vydali podrobnou analýzu, která na statistikách dokumentuje, že pokračování v útlumu velkodolů přinese pod Krušné hory ekonomické oživení. Už nyní zde vznikají nová odvětví s tisíci pracovními místy. Jedině bez těžby se Ústecko definitivně zbaví pověsti bezperspektivní, měsíční krajiny.

PRŮLOMOVÉ ANALÝZY

Rok 2007 byl i desátým výročím velkých záplav na Moravě. Jak se musí změnit hospodaření, aby lesy lépe zadržovaly vodu, mapovala naše studie vydaná v listopadu. Číslo po čísle, závěr po závěru shrnovala výsledky různých výzkumů z posledních desetiletí. Poukázali jsme hlavně na význam šetrné těžby a výsadby listnáčů: dvě horká témata odborné diskuse o reformě lesního zákona.

PŘESNÍ EXPERTI

Poptávka po biopotravinách v českých obchodech rychle roste. Jenomže většina se k nám dováží – často úplně zbytečně – z ciziny. V podrobném průzkumu mezi skoro devadesáti velkými potravinářskými podniky a supermarkety jsme zjistili, co je příčinou. Nyní můžeme naši práci cíleně zaměřit na odstraňování překážek, jež stojí v cestě větší nabídce českých biopotravin.

Společně s dalšími evropskými ekologickými organizacemi jsme představili studii o tom, kam putují miliardy z eurofondů. Ukázalo se, že často do projektů, které zvyšují kamionovou dopravu. Daňoví poplatníci tedy platí za větší znečištění výfukovými plyny a hluk. Další studie Hnutí DUHA shrnula, jako první u nás, námítky ekologických organizací ke kontroverzním biopalivům. Vysvětluje, že vedle plusů mají také velké minusy, a dokládá, že zemědělskou půdu je vhodnější využít pro jiné, mnohem efektivnější obnovitelné zdroje energie.

Velkým tématem české veřejné debaty se v roce 2007 staly globální změny podnebí. Pracovníci Hnutí DUHA strávili mnoho času tím, že žurnalistům, politikům i čtenářům novin objasňovali nedorozumění, k nimž v diskusi dochází. Vysvětlovali jsme zjištění, ke kterým došli v sérii zpráv vědci svolaní OSN.

7

„Uhelná lobby má nesrovnatelně víc prostředků, ale Hnutí DUHA jí dovede být i přesto vážným oponentem. Díky dlouholeté spolupráci se v našem městě přestáváme bát o střechu nad hlavou a půdu pod nohama.“

Ing. Vladimír Buřt, místostarosta Horního Jiřetína

Když poslanci projednávali oficiální a ke všemu velmi varovnou zprávu o stavu životního prostředí v České republice, hlásili, že pouze Hnutí DUHA dodalo komentář. Poukázali jsme na to, jaké kroky podniknout k nápravě hlavních problémů – nízké recyklaci, vysokém znečištění vzduchu v mnoha městech i obcích nebo špatném zdravotním stavu lesů.

Ministr životního prostředí v listopadu ohlásil, že parlamentu předloží návrhy na vylepšení recyklace, se kterými přišlo Hnutí DUHA. Pomohou, aby třídít odpad bylo nejen správné, ale také snadné. Skvělá zpráva je výsledkem naší dvouleté kampaně, v níž nás podpořil i herec Jaroslav Dušek.

Klíčem k úspěchu nebyly pouze naše propracované návrhy a trpělivé vyjednávání s ministerstvem a politiky. Vděčíme za něj také tisícům lidí, kteří naši práci podpořili. Česká republika recykluje pouze asi pětinu komunálního odpadu. Přitom sousedé v Německu či Rakousku už překročili padesátiprocentní hranici. Ohlášené změny pomohou prakticky kterékoliv domácnosti. Nový zákon by mimo jiné umožnil třídít zelené odpadky z kuchyní a zahrad – nyní největší složku popelnic.

Vyšší recyklaci schválil už v únoru také Evropský parlament. Hnutí DUHA spolupracovalo s dalšími organizacemi na projektu, který umožnil tisícům lidí zaslat email přímo svým europoslancům. Českým delegátům došel třetí největší počet emailů z celé EU – hned po Británii a Německu.

PRŮLOMOVÁ DOHODA

Statisíce stromů, které padly při orkánu Kyrill, potvrdily naše dlouholetá varování: nadměrná výsadba smrků a holosečné kácení

poškozují lesy. Ale už v létě se věci začaly lámat. Několik předcházejících měsíců jsme se účastnili vyjednávání o takzvaném Národním lesnickém programu. Zástupci státních lesů i soukromých vlastníků, Hnutí DUHA, dřevařské společnosti, vědci, myslivci a také ministerstva se scházeli pravidelně každý týden a vedli dlouhé a podrobné diskuse o každém detailu.

Výsledkem je výjimečná dohoda o plánu, jak ozdravit české lesy. Poprvé se na takto konkrétním kompromisu shodli úplně všichni. Také se nám podařilo zdokumentovat několik křiklavých příkladů, které jasně dokazují, proč změnit lesní zákon. K exemplárním kauzám patří i státní lesy severně od přehrady Lipno. Správci zde likvidovali následky orkánu tak, že nevratně poničili mnoho hektarů půdy těžkou mechanizací. Vyvolali jsme vyšetřování České inspekce životního prostředí a upozornili na případ politiky i novináře.

Možná to vypadá neuvěřitelně, ale Hnutí DUHA se také dohodlo s Českomoravskou mysliveckou jednotou na společném postupu proti ilegálnímu odstřelu rysů, vlků a medvědů. Největší sdružení myslivců se přidalo k námi vypsané odměně za informaci, jež povede k usvědčení některého z pytláků. Společně také pořádáme vysvětlující besedy pro myslivce v Beskydech a na Šumavě. Desítky dobrovolníků se účastnily našich výskolených hlídek, které pomáhají chránit šelmy před pytláky přímo v horách. Další pomáhali uklízet z vrcholků Javorníků odpadky, jež k turistickým trasám zbytečně lákají medvědy.

„Účastnil jsem se série jednání o Národním lesnickém programu, kde Hnutí DUHA prokázalo skvělou argumentaci, důslednost a cit pro vyjednávání. Podařilo se mu dohodnout vynikající zadání pro budoucí hospodaření v českých lesích.“

Michal Rezek, ředitel FSC ČR

„Hnutí DUHA podporujeme od roku 1992. Prokázalo, že umí v konkrétních tématech dosáhnout významných úspěchů ve prospěch životního prostředí. V roce 2007 to byla například historická dohoda ochránců přírody a myslivců s cílem chránit vlky a rysy.“

Nadace partnerství

Náklady

Osvětové a informační projekty	2 482 985 Kč
Program Energie	2 235 368 Kč
Program Lesy	1 970 280 Kč
Program Zemědělství	436 750 Kč
Prosazování legislativy	1 094 080 Kč
Ostatní programy	305 823 Kč
Fundraising	942 034 Kč
Provoz kanceláře	4 110 743 Kč
Bankovní poplatky a daně	225 370 Kč
Celkem	13 803 433 Kč

Výnosy

Granty	5 209 484 Kč
Příspěvky přátel Hnutí DUHA	3 598 620 Kč
Podnájem a podobné služby	489 373 Kč
Předplatné SG	374 996 Kč
Tržby za prodané zboží	315 559 Kč
Poradenství	229 183 Kč
Ostatní výnosy (úroky, kurz. zisk)	637 323 Kč
Převod výnosů příštích období z roku 2006	4 397 000 Kč
Celkem	15 251 538 Kč
Převod darů do roku 2008	1 266 080 Kč
Zisk	182 025 Kč

A.C.A. Audit, s.r.o.
Smetanova 34
591 01 Žďár nad Sázavou
tel: 566 653 911
fax: 566 653 912
e-mail: audit@aca.cz
www.aca.cz

ZPRÁVA AUDITORA

Podle našeho názoru roční účetní závěrka občanského sdružení Hnutí Duha - Přátelé Země Česká republika ke dni 31. 12. 2007 je sestavena v souladu s účetními předpisy platnými v České republice, na základě účetnictví, které ve všech významných ohledech poskytuje věrný a poctivý obraz aktiv, závazků, vlastního kapitálu, finanční pozice a výsledku hospodaření sdružení za rok 2007.

Ověřili jsme soulad informací uvedených ve výroční zprávě s ověřovanou účetní závěrkou. Podle našeho názoru jsou tyto informace ve všech významných ohledech v souladu s touto účetní závěrkou, z níž byly převzaty.

(výrok bez výhrad)

Žďár nad Sázavou, dne 18.6.2008

auditor

Odpovědný auditor: Ing. Alena Michálková
Smetanova 34
591 01 Žďár nad Sázavou 1
Licence číslo: 1544

A.C.A. Audit, s.r.o.
Smetanova 34
591 01 Žďár nad Sázavou 1
IČ: 025338557
Licence 257

Za podporu v roce 2007 děkujeme...

Agree.net , CEE Bakwatch Network, Deutsche Bundesstiftung Umwelt, Friends of the Earth Europe, International Visegrad Fund, Jihomoravský kraj, Land Oberösterreich, Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR, Město Brno, Nadace Partnerství, Nadace rozvoje občanské společnosti, Nadace Veronica, Nadace VIA, OAK Foundation, Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Státní fond životního prostředí, The Heinrich Böll foundation, XminY

... a také **5123 přispěvatelům.**

Hnutí DUHA

Friends of the Earth Czech Republic

A › Bratislavská 31, 602 00 Brno

T › 545 214 431

F › 545 214 429

E › info@hnutiduha.cz

www.hnutiduha.cz

Vydalo Hnutí DUHA, červen 2008.

Vytištěno na recyklovaném papíře.

Fotografie: archiv Hnutí DUHA, www.sxc.hu, Petr Vozák.

Hnutí DUHA s úspěchem prosazuje ekologická řešení, která zajistí zdravé a čisté prostředí pro život každého z nás. Navrhujeme konkrétní opatření, jež sníží znečištění vzduchu a vody, pomohou omezit množství odpadu, chránit krajinu nebo zbavit potraviny toxických látek. Naše práce zahrnuje jednání s úřady a politiky, návrhy zákonů, kontrolu průmyslových firem, pomoc lidem, rady domácnostem a vzdělávání, výzkum, informování novinářů i spolupráci s obcemi. Hnutí DUHA působí celostátně, v jednotlivých městech a krajích i na mezinárodní úrovni. Je českým zástupcem Friends of the Earth International, největšího světového sdružení ekologických organizací.